

KININE EN SPIERKRAMPEN

Idiopathische spierkrampen vormen een goedaardige aandoening die spontaan herstelt. Kinine is voorgesteld in deze indicatie. In tegenstelling tot wat werd vermeld in de Folia van februari 1995, is het gebruik van kinine bij idiopathische spierkrampen niet meer gerechtvaardigd gezien het verwaarloosbare voordeel en het risico van ernstige, mogelijk zelfs fatale ongewenste effecten.

Spierkrampen zijn onwillekeurige, pijnlijke spiercontracties, die bij rust optreden en spontaan verdwijnen. De passieve uitrekking van de spier doet de kramp in het algemeen snel verdwijnen. Alvorens van idiopathische spierkrampen te spreken, moeten eventuele onderliggende aandoeningen zoals een musculaire of neurologische pathologie, endocriene of metabole stoornissen of elektrolytenstoornissen (b.v. hypokaliëmie), worden uitgesloten.

Kinine, in lage dosis (in de orde van 200 à 300 mg per dag), is voorgesteld voor de behandeling van idiopathische spierkrampen.

De auteurs van een artikel gepubliceerd in *La Revue Prescrire* hebben de beschikbare studies over kinine ter behandeling van idiopathische spierkrampen geanalyseerd; deze zijn kleinschalig, en tonen tegenstrijdige resultaten.

In 1995 toonden de resultaten van een meta-analyse van gerandomiseerde, « cross-over » studies dat kinine het aantal aanvallen van krampen vermindert, maar dat noch de duur noch de intensiteit van de krampen bij elke aanval worden beïnvloed [zie ook Folia februari 1995]. Deze resultaten zijn echter bekritiseerd omwille van de gebruikte methodologie en omwille van het wisselende verloop van de aandoening. In 1998 toonde een nieuwe meta-analyse, die ook rekening hield met niet-gepubliceerde studies, dat het voordeel van kinine ten opzichte van placebo verwaarloosbaar is: minder dan één kramp per week wordt dankzij kinine vermeden.

Daarenboven kan kinine ernstige ongewenste effecten veroorzaken die fataal kunnen zijn, in het bijzonder hematologische stoornissen zoals trombocytopenie, hemolytische anemie, pancytopenie, en gedissimineerde intravasculaire coagulatie. Anafylactische reacties, huiduitslag en gevoelsstoornissen (b.v. oorsuizen) zijn eveneens gerapporteerd.

Gezien het geringe voordeel van kinine op de spierkrampen en gezien het risico van ernstige, soms fatale, ongewenste effecten, dient kinine niet meer gebruikt te worden voor de behandeling van idiopathische spierkrampen, in tegenstelling tot wat werd vermeld in de Folia van mei 1995.

Naar: Quinine et crampes. *La Revue Prescrire* 20, 372-376 (2000)

Nota van de redactie

Er bestaat in België geen specialiteit op basis van kinine.